

TÜRK ÜROLOJİ DERGİSİ

(T. Urol. Derg.)

Cilt : 2 , 4 , S:259-262, 1976

SİSTOMETRİ VE BAZI TİP MESANE DİSFONKSİYONLARINDA KLİNİK UYGULAMA

Cystometric Investigations in Certain Types of Vesicale Disfunctions

Prof. Dr. Melih ÖZEN, Doç. Dr. Sedat TELLALOĞLU, Dr. Güven SEVİN

Bu çalışmamızda sistometri ve bazı tip mesane disfonksiyonlarında elde edilen sistometrik bulgular ile disfonksiyon tipinin tayin ve tedavisi üzerinde durulacaktır.

I. ve II. dünya savaşlarında yaralanma sonucu meydana gelen nörojen mesanelerin tetkik ve tedavisinde büyük yararlar sağlayan, ayrıca fizyolojik araştırmalarda çok sık olarak kullanılan sistometri, memleketimiz üroloji kliniklerinde halen rutin olarak uygulanan bir metod değildir. Ancak bu preliminere çalışmadan elde edilen sonuçlara bakılırsa, uygun vak'ada, gerek teşhis gerekse tedavide sistometrinin ihmal edilemeyecek bir teşhis vasıtası olduğu meydana çıkar.

Materyel

Çalışmamızda 15 enuresis nocturna ile 10 infravezikal obstrüksiyon vakası materyel olarak kullanılmıştır. Enuresis vak'alarımız on yaşından büyük çocuklar arasından seçilmiştir. Böyle bir seçime gidilmesinin nedeni küçük çocuklardaki güçlükleri bertaraf etmek, hasta ile iyi bir kolla-borasyon sağlamak ve küçük çocuklarda daha sık olarak enuresis nocturna sebebi olan psiko-somatik faktörleri (1) mümkün mertebe bertaraf etmektir.

İnfravezikal obstrüksiyon gösteren 10 vak'amız ise muhtelif nedenlerle ameliyat edilemeyen ve medikal tedavi mecburiyetinde kaldığımız hastalardı. Genellikle yaşlı olan bu gruptaki hastalarda sistometrinin gayesi, disfonksiyon tipini tayin ve uygulanacak medikal tedaviye yön vermektir.

Ist. Üniv. Ist. Tıp Fakültesi, Üroloji Kliniği.

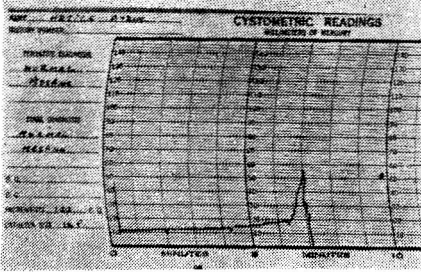
Metod

Metodumuzda, detrusor adelesinin tonüsündeki değişiklikleri tayin etmekte kullanılan sistemlerden biri olan, otomatik manometreli Lewis sistometresi kullanılmıştır (2). Çalışmamızda irrigasyon sıvısı olarak, vücut hararetinde steril serum fizyolojik, kateter olarak da 16 F Foley sondası tatbik edilmiştir. Steril solüsyon mesaneye devamlı akım şeklinde verilmiş ve hastada miksiyon hissi araştırılmıştır. Grafik kâğıdına mesane içi tazyiki otomatik aletle devamlı kaydedilmiş ve her 100 cc serumda işaretlenmiştir. Böylece bir tazyik eğrisi elde edilmiştir (3, 4, 5). Çalışmada en mühim faktör ilk idrar etme hissini duymasıdır (Faktör I). Mesane tam olarak dolunca hastada sıkışma hissi belirir (Faktör II). Bu zamanda hastaya idrar etmesi söylenir ve bu andaki efor-tazyik kaydedilir (Faktör III).

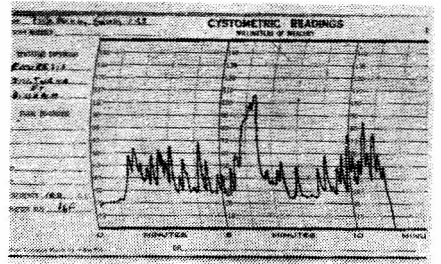
Bulgular

I. Grup: 15 enuresis nocturna vak'amızdan 4 tanesinde normal trase elde edildi (Şekil: 1) ve bu vak'alara özel tedavi şekilleri uygulandı, bazılarındaki psikiyatrik konsültasyon yapıldı.

Altı vak'ada nörojen inhibisyonuz (Şekil: 2), 5 vak'ada ise atonik mesane tespit edildi (Şekil: 3). Patolojik trase veren vak'aların hemen hepsinde spina bifida mevcudiyetine işaret etmek yerinde olacaktır.

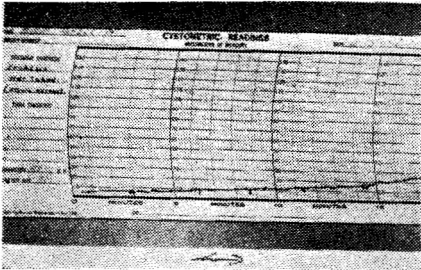

Şekil: 1 — Normal mesane.

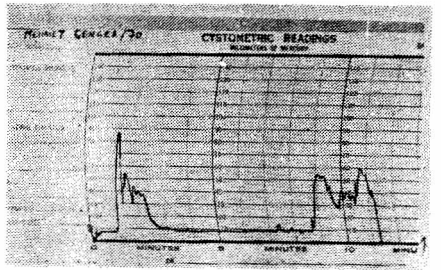

Şekil: 2 — Nörojen inhibisyonuz mesane

II. Grup: İnfravezikala obstrüksiyon nedeniyle tetkike tabi tuttuğumuz on vak'ada hipertonic ve irritabl mesaneye ait sistometrik trase elde edildi (Şekil: 4).

Şekil: 3 — Atonik mesane.

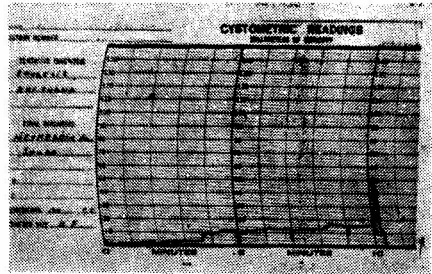
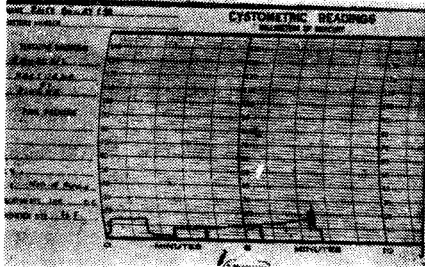

Şekil: 4 — Hipertonic irritabl mesane.

I. Grupta: Enuretik hastalarda, nörojen inhibisyonsuz mesane tespit ettiğimiz 6 vak'ada antikolinergik ilaçlar kullanıldı (Probanthine, Banthine draje 3x1). Klinik olarak tatminkar neticeler alındı. Ayrıca tedaviden sonra yapılan sistometrik kontrollarda normal veya normale aykın traseler elde edildi (Şekil: 5).

Yine bu grupta atonik mesane tesbit ettiğimiz 5 vak'anın tedavisinde kolinerjik ilaçlar uygulandı (**urocholine, myocholine, doryl**). Bu vak'alarda da tedavi sonuçları tatminkar olmuş ve bu husus sistometrik bulgularla teyit edilmiştir.

Atonik trase veren bu gruptaki 2 vak'aya literatürdeki neşriyata dayanarak (6), genital sistemde kontraksiyonları artırıcı özelliğe sahip methergine uygulandı. Bu uygulamadan da klinik ve sistometrik olumlu sonuç alındı (Şekil: 6).

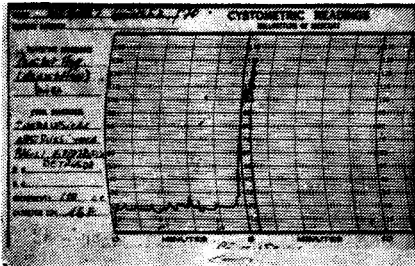

Şekil : 5 — Enuresis nocturna. Tedaviden sonra normal mesane.

Şekil : 6 — Enuresis nocturna. Methergine tedavisinden sonra.

Sonuç olarak, sistometrik tetkik ile giriştiğimiz enuresis nocturna vak'alarının tedavisinden % 90 olumlu netice elde ettik.

II. Grupta, infravezikal obstrüksiyona bağlı olarak hipertonic-irritabl trase veren 10 vak'ada ameliyat kontraindike olduğundan, Depostat-progesterone capronat uygulandı. 12 hafta süren Depostat tedavisinden sonra yaptığımız sistometrik tetkiklerde, klinik salah yanında 2 vak'ada normale yakın trase alındı (Şekil: 7). Depostat uygulamasından elde edilen müspet netice % 20 olmuştur.

Şekil : 7 — İnfravesikal obstrüksiyon. Depostat tedavisinden sonra.

Olumlu sonuç aldığımız bu iki vak'ada, prostatın küçük ve rezidü idrar miktarının 50 cc. civarında olduğu kayda değerdir.

İlacın müspet etkisinin mekanizması tam anlaşılammakla beraber, mesane boynu ve prostatta dekonjesyon husule getirdiği tahmin edilmektedir.

Ö Z E T

Bazı tip mesane disfonksiyonlarında Lewis sistometresi ile yaptığımız sistometrik tetkiklerden elde ettiğimiz traselere göre tedavi cihazına gidildi.

Enuresis nocturna ve infravezikal obstrüksiyona bağlı mesane disfonksiyonlarında elde edilen traseler ve uygulanan tedavi prensipleri belirlildi. Tedaviden sonra yapılan sistometrik kontroller ve klinik değerlendirme sonucu, enuretiklerde 90 %, infravezikal obstrüksiyon vak'alarında ise 20 % müspet netice alındığı tespit edildi.

Sonuç olarak mesane disfonksiyonlarının sistometrik tetkikten sonra tedavisinin daha yüzgüldürücü neticeler verdiği kanısına varıldı.

S U M M A R Y

Cystometric studies in certain types of vesicale disfunctions

In certain types of vesicale dysfunctions, cystometric studies with Lewis cystometer has been made and treatment of dysfunctions planned according to the cystometric traces.

In cases of enuresis nocturna and infra-vesicale obstructions, cystometric traces and modes of therapy has been reported. Positive results of treatment were % 90 in enuresis and % 20 in cases of infravesicale obstruction, and the effectiveness of the therapy were confirmed by clinical evaluation and cystometric controls

As a result, treatment of vesicale dysfunctions after cystometric studies, found to be much more effective.

L İ T E R A T Ü R

- 1 — Korkud, G.: Üroloji. İsmail Akgün matbaası, İstanbul, 1965.
- 2 — Lewis, L. J.: New clinical recording cystometer. J. Urol. 41: 638, 1939.
- 3 — Özen, M.: Sistometri. İstan. Üniv. Tıp Fak. İhtisas tezi, 1955.
- 4 — Sevin, G.: Sistometri ve klinik tatbikatı. İst. Üniv. İst. Tıp Fak. Üroloji Kliniği. İhtisas Tezi, 1975.
- 5 — Shlomo, R., Marcia, Z. and Marco, C.: The effect of methergine on the lower urinary tract. Urological Research, 1: 79, 1973.
- 6 — Şinasi, H.: Nörojen mesanelerde sistometrik tetkik. İst. Üniv. İst. Tıp Fak. Üroloji Kliniği, İhtisas Tezi, İstanbul, 1971.